HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

106. vuosikerta
Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystäväin Liitto
Päätoimittaja: Pirjo Markkola
Toimitussihteeri: Veikko Kallio
Toimittajat: Juhana Aunesluoma, Tiina Kinnunen, Marko Lamberg, Marko Tikka
Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Harri Rinta-aho (vpj.), Pauli Kettunen, Tuomo Lappalainen, Katariina Mustakallio, Heikki Talvitie
Ulkoasu: Heikki Kalliomaa
Historiallisen Aikakauskirjan artikkelit ovat läpikäyneet tieteellisen vertaisarvioinnin.

SISÄLLYS

Suuntaviivoja
Pirjo Markkola, Uskonto ja historia 1

Uskonnon pakko ja vapaus
Meri Heinonen, Sukupuoli ja ilmaisun rajat myöhäiskeskiajan kristillisessä mystiikassa. Miesmystikot Friedrich Sunder ja Heinrich Suso sukupuolittuneiden normien vahvistajina ja rikkojina 3
Päivi Räisänen, Luterilaisen tunnustuskunnan rakentaminen ja maallikoiden uskonnollisuus uuden ajan alun Saksassa 15
Pasi Ihalainen, Taivaan filosofiaa ja alkuperäistä demokratiaa. Claude Fauchet'n vallankumouksellinen kristinusko 1789–1791 26
Anuleena Kimanen, Pakko ja vapaus pohjoiskarjalaisessa kylässä. Rääkkylän Oravisalon herätys 1820-luvulla 40
Niina Timosaari, Edvard Westermarckin ja Erkki Kailan käsitykset kristillisestä sukupuolijärjestelmästä 1900-luvun alussa 52
Seija Jalagin, Lähetystyön sukupuolisulkeiset 64
Markku Ruotsila, Kristillinen uusoikeisto amerikkalaisen demokratian elävöittäjänä 78

Kolumni
Kirsi Vainio-Korhonen, Historiantutkimus ja sähköiset aineistot 89

Katsaus
Irma Sorvali, Suomen sodan muistelmat kirjurin ja veteraanin yhteistyönä 91

Keskustelua
Kari Tarkiainen, Muutama huomautus Jukka Korpelan arvostelun johdosta 98
Heikki Ylikangas, Palautetta Pasi Tuunaiselle 100

Syväluotaus
Arto Nevala, Perinteistä ja modernia – uudistuksia ja jatkuvuutta 103

Arvosteluja
Maria Lähteenmäki (toim.), The Flexible Frontier. Change and Continuity in Finnish-Russian Relations *(Tuija Mikkonen)* 111
Mika Sivonen, "Me inkerikot, vatjalaiset ja karjalaiset". Uskonnollinen integrointi ja ortodoksisen vähemmistön identiteetin rakentuminen Ruotsin Inkerissä 1680–1702 *(Pasi Ihalainen)* 112
Seppo Myllyniemi, Sisällissota 1918 Hämeessä; Tuulikki Pekkalainen–Seppo Rustanius, Punavankileirit 1918. Suomalainen murhenäytelmä; Esko Salminen, Päättymätön sota 1918. Sisällisota julkisessa sanassa 1917–2007 *(Marko Tikka)* 114
Aapo Roselius, Teloittajien jäljillä. Valkoisten väkivalta Suomen sisällissodassa *(Tiina Lintunen)* 116
Matti Lackman, Esko Riekki. Jääkärivärväri, Etsivän Keskuspoliisin päällikkö, SS-pataljoonan luoja *(Tuija Hietaniemi)* 117
Simo Mikkonen, State Composers and the Red Courties. Music, ideology, and Politics in the Soviet 1930s *(Neil Edmunds)* 119
Aleksandr Fursenko ja Timothy Naftali, Khrushchev's Cold War. The Inside Story of An American Adversary *(Jukka Renkama)* 121
Minna Harjula, Terveyden jäljillä. Suomalainen terveyspolitiikka 1900-luvulla *(Helene Laurent)* 124
Tapio Bergholm, Sopimusyhteiskunnan synty II. Hajaannuksesta tulopolitiikkaan. Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto 1956–1969 *(Aarne Mattila)* 127
Jussi Parikka, Digital Contagions. A Media Archaeology of Computer Worms and Viruses *(Jukka Kortti)* 128

Tiedemaailma
Tiina Valonen, Sähköiset aineistot historian opinnäytetöissä 130
Palkittuja 133
Kirjoittajat 133
Notes on the contents 134

Kansi: Helene Schjerfbeck, Kirkkoväkeä, 1895–1900. Öljy kankaalle. Ateneum. Kuvataiteen keskusarkisto/Hannu Aaltonen. © Kuvasto.